Ч. 257 Середа 15 (28) падолиста 1900. Рік X

Вихедить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік К. 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К. 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

(З італіяньского парляменту. — Недуга царя. — З гостини Кріґера).

При вчерашній нараді в італіяньскім парляменті над войсковим буджетом, поставив социялістичний посол Панціні внесене, аби знести военні суди. Мимо, що міністер війни рішучо против того промавляв, палата внесене ухвалила. Деякі вечірні часописи доносять, що міністер війни подасть ся з тої причини до димисиї. На пополудневім засіданю міністер війни був в палаті послів. — Дальше радив парлямент над інтерпеляциями дотикаючими замаху на короля Гумберта. Президент міністрів Саракко, обговорюючи ту справу заперечив, немовби міністерство справ заграничних одержало донесене о наміренім убитю короля. Бесідник заявляє серед загального порушеня, що то власти в Монци і средства безпечности заряджені ними, показали ся недостаточними. Органи безпечности не доросли до своеї задачі. Урядник, котрому повірено опіку над особою короля віддалив ся на хвилю перед замахом з королівского повоза. Виновних покарано відповідно в дорозі дисциплінарній. Однако правительство займало ся конечними реформами і ні теперішного ні попередного правительства не можна робити відвічальними за нещасте. Коли би ішло о те, щоби яка особа конче відпокутовала за ту нещастну подію, то президент міністрів готовби пожертвувати свою особу. Відтак звертає Саракко увагу на безуспішність антианархістичної конференциї, а у відповіди на социялістичну інтерпеляцию заявляє, що правительство не переступає начеркненихему законом границь і его політика ніколи не нарушить справедливости. Предложені реформи можуть війти лиш поволи в житє. Інтерпелянти внесли вотум недовірія для кабінету, однако палата внесене відкинула і ухвалила буджет военний.

З Лівадиї доносять до Петербурга, що порішено продовжати побут царя, цариці і цілого двора в Лівадиї на необмежений час. Хоч недуга царя не дає вже причини до ніяких побоюваnь, а его виздоровленя надіють ся в короткім часі, то однако лікарі поручили цареви побут в полудневім Кримі, бо боять ся, що петербургске підсонє могло би ему зашкодити. Заграничних лікарів не буде ся вже взивати. Урядовий бюлетин доносить, що цар приходить вже до здоровля. Вчера рано загальний стан був цілком вдоволяючий, горячка уступила, а живчик бив нормально.

Бельґійский дневник „Petit Bleu“ подає розмову президента Кріґера з кореспондентом сего дневника, в котрій президент Трансвалю висказав ся, що головною цілию его подорожи є позискане інтервенциї держав. Однако коли би то не удало ся, то Бури будуть дальше бороти ся. До тепер стратили Анґлійці 100.000 війска, а Бури лише 16.000, а в сім числі 10.000 полонників. Тож Бури можуть ще провадити війну цілими роками. Натомість льондоньский „Daily Express“ доносить з Капштадту, що льорд Кіченер приступає до остаточного закінченя кампаниї. Плян уже готовий, а гарна се буде „кампанія“, коли Кіченер признав відповідним оповістити, що перед розпочатем виконаня пляну видалить з полудневої Африки всіх кореспондентів яких-небудь часописий. Буде то робота зьвірскої лютости, за яку вже анґлійский вожд встидає ся навіть перед своїми. Кріґер забавить в Парижи до середи вечером. Доси не розпочинав він ніяких переговорів, однако як зачувати з его окруженя Францция сама відмовила всякої інтервенциї. З тої причини має Кріґер занехати більшої части намірених подорожий. Поїде лиш до Гаґи, а може ще до Берлина. Після часописи Liberté хотіло кількох послів поставити в парляменті внесеня, аби палата ухвалила для Кріґера повну почести симпатию. Однако президент міністрів Вальдек-Руссо представив послам такі поважні закиди, що посли свого наміру понехали.

Новинки.

Львів дня 27-го падолиста 1900.

— **Конкурс.** Головний виділ товариства „Просьвіта“ оголошує конкурс в цїли надання одної стипендиї бл. п. Франца Фронца по мисли розпорядженя остатної волї тогож з дня 25-го червня 1870 р. для убогого молодця обряда греко-католицкого, учащаючого до низшої ц. к. ґімназиї

ГАНЯ.

(З польского — Генрика Сенкевича.)

(Дальше).

Мірза розгуляв ся при вечери, забувши о всім, однако я не робив того; раз, що було мені сумно, а друге, я гадав, що чоловікови поважному, котрий єсть вже опікуном, не личить пустувати, як дітвакови. Того вечера Мірза дістав ще нагану від о. Людвика за то, що між тим як они молили ся в каплиці, він вилетів на подвірє, вліз на низкий дах від ледівні, і почав вити. Наші пси злетіли ся очевидно з усіх сторін, і наробили такого зойкоту, вторуючи Мірзї, що ми не могли відмавляти молитов

— Чи ти одурів, Селиме? — питає о. Людвик.

— Я, прошу всечестнійшого, молив ся по магомеданьски.

— А ти молокососе, не жартуй собі з нікої религії!

— А коли я, прошу всечестнійшого, хочу стати католиком, лише бою ся вітця. Що мене обходить Магомед!

О. Людвик, котраго слабу сторону нарушено, замовк, і ми пішли спати. Мені і Селимови дано окрему комнату, бо о. Людвик знав, що любимо балакати, а не хотів нам перешкаджати. Коли я вже роздяг ся, і замітив, що й Мірза починає то само робити, без молитви, спитав:

— Чи ти, Селиме, справді не молиш ся ніколи?

— Чому ні? Як хочеш, то зараз зачну.

І ставувши у вікні, підніс очи на місяць, простягнув до него руки, і почав сьпіваючим голосом:

— О, Аллаг! Акбар Аллаг! Аллаг керим!

Одітий лиш в біле, з тими очима піднесеними до неба, був такий хороший, що я не міг від него відорвати очий.

Відтак почав звинятись:

— Що я зроблю? — говорив. — Я в того нашого пророка, що иншим не позваляв мати більше як одну жену, а сам мав їх тілько, кілько ему схотїло ся, не вірю. До того кажу тобі, що люблю вино. Иншим, як магомеданином, бути мені не вільно, але я таки вірую в Бога і нераз молю ся як умію. Впрочім, чи я що знаю? Знаю, що єсть Бог, і конець.

По хвили почав вже говорити що иншого.

— Знаєш що, Генрику?

— Що?

— Маю славні циґара. Ми вже не діти, можемо курити.

— Давай.

Мірза вискочив з ліжка і вийняв пачку циґар. Ми запалили, поклавшись оба, і палили мовчки, сплюваючи лише потайки один перед другим за ліжка.

По хвили Селим озвав ся:

— Знаєш що, Генрику? Як я тобі завидую. То ти вже справді дорослий.

— Здаєть ся мені.

— Бо ти вже опікун. Ах, колиб так хто і мені лишив кого на опіку.

— Не так то легко, а впрочім звідки взялась би друга така Ганя на сьвіті. Але знаєш що? — говорив я голосом дорослого чоловіка — знаєш що, я надію ся, що навіть вже непіду до шкіл. Чоловік, що має такі обовязки дома, не може ходити до шкіл.

— І.... плетеш. Щож, не будеш більше нічого учити ся? А головна школа?

— Атже знаєш мене, що люблю учити ся, але обовязок передусім. Хиба, що родичі пішлють зі мною Ганю до Варшави

— Ані їм не приснить ся.

— Доки я ще в ґімназиї, то певне що ні, але як стану академиком, то мені дадуть єї. Або ти не знаєш, що значить академик?

— Ба, ба! А може бути. Будеш нею опікувати ся, а відтак ожениш ся з нею.

Я аж сів на ліжку.

— Мірза, чи ти ошалів?

— А чому би ні? В ґімназиї, то чоловікови навіть оженити ся не вільно, але академикови вільно. Академик може не лиш мати жінку, але навіть і діти. Га, га!

Але в тій хвили права і всїлякі академичні привилеї не обходили мене ні трохи. Питане Мірзи розсьвітило немов блискавкою ті сторони мого серця, котрі і для мене були ще темні. Тисячі гадок, немов тисячі птаць, перелетіли мені нагле через голову. Оженити ся з моєю дорогою, улюбленою сиріткою — так! то була блискавиця, нова блискавиця мислий і чувств. Здавалось мені, що нагле в темноту

в Перемишли з виключенем синів сьвященників і дяків (після виразно заявленої волі бл. п. фундатора) призначеної в річній квоті 180 корон, з речинцем до 31 грудня 1900 р. Убігаючі ся о ту стипендию мають в тімже речинци внести просьбу заосмотрену метрикою хрещеня, сьвідоцтвом убожества і шкільним сьвідоцтвом з остатного курсу через дирекцию ц. к. гімназиї в Деремишли до головного виділу товариства „Просьвіта“ у Львові. Стипендия буде виплачувана в двох ратах піврічних по 90 корон, а то в місяцях лютім і липни дотичного року шкільного за предложенем квіту удостовіреного через дирекцию ц. к. гімназиї в Перемишли і сьвідоцтва шкільного за остатний курс. Ученик надїлений сею стипендиею тратить єї коли укінчить низшу гімназию в Перемишли, або коли перейде перед укінченем тоі-ж до якої другої гімназиї або якого другого наукового заведеня.

— В церкві „Народного Дому“ у Львові, іменно в захристиї будуть уміщені на стінах дві гарно обрамлені марморні таблиці з відповідними написами. Одна на північній стороні, буде посьвячена цісареви Франц Йосифови, котрий дарував будинок старої університетскої бібліотеки на сю церков, з слідуючою церковно-славяньскою написею: „Великодержавному імператору ФранцЙосифу Первому, всемилостиво в літо 1849 даровавшему развалини погорівшаго зданія университетской книго хранительници на созданіе сего сьвятаго храма Преображенія Господня, от галицкія Руси благодареніе от рода в род“ — а друга таблиця для котрої напись приготовляе ся, посьвячена буде галицко рускому народови.

— В селі Прелуки, повіта сяніцкого, зреставровано церков так красно, що днесь всі околичні села завидують нам такого дому Божого. — Таким домом Божим могло би повеличатись і не одно наше місточко. — Село наше положене в горах на границі угорскій, мале і бідне, бо земля на всю околицю найбільше камениста і спадиста; властителями більшої посілости в селі жиди, а мимо того станув тут величавий дім Божий і то без конкуренциї і без всяких складок та жебраньн по краю! — Тут показалось. що може зділати добра і витревала воля одиниць! О. Володимир Коростеньский з малих датків через 19 літ утворив касу церковну, а єго наслідник о. Лев Борецкий доповнив єї складками аж в далекій Америці, не щадив і власної кишені та власноручної праці і так при помочи доброї старшини церковної і громади довершив діло достойне хвали Божої і достойне, аби служило примiром для других сел! *Іван Мацків,* начальник громади; *Теодор Корнажиль, Іван Нитняк,* провізори.

— Русини з Мараморша (на Угорскій Руси) починають еміґрувати до Бразилії. Як доносить руский урядовий тиждневник „Неділя“ (що виходить у Пешті) виїхало туди недавно около 300 мараморошских Русинів через Реку за море.

— Небезпечна зброя. Замітну характеристику російских відносин, а радше господарки российских чиновників, подає російска ґазета „Сибірский Вестнік“. В Томску відбував ся в суді процес о убийство, а оборонець адвокат Териловский спитав жандарма або т. зв. в Росиї „урядніка“, котрий виступав яко сьвідок: Чи можете напевно сказати, що то обжалований стріляв, а не жандарми? — Сьвідок: Можу, бо ми не маємо револьверів, лиш футерали на револьвери. — Президент трибуналу: Як то, лиш футерали без револьверів? — Сьвідок: Так, Ваше Сіятельство, нам дають лиш футерали. — Президент: На щож придадуть ся порожні футерали? Чи на то, щоби ними людий пуджати? — Сьвідок: Того не знаю, Ваше Сіятельство. — Може бути, що бідачиско урядник дійстно не знав того, що гроші призначені на револьвери повандрували в кишені єго начальників.

— Не давайте ся дурити. Краківска фірма Г. Бреннера оповіщає анонсами в ґазетах, що посилає 375 штук всїляких товарів за 2 зр. 25 кр. Всї тих 375 штук не варті більше як кількадесять крейцарів і дзятого треба бути осторожним і не дати ся зловити на обманчивий анонс.

— З мести, або сумні наслідки аґітациї виборчої. Виходяча в Дрогобичи польска ґазета: „Tygodnik samborsko-drohobycki“ розповідає про таку сумну подію, яка стала ся в Угерцях вечером, дня 16 с. м.: Дня того вибрано виборцем господаря: Івана Рудого, батька 6 дітай. Лісничий Иосиф Бахерич, чоловік звістний із своеї загонистости, розлютившись за той вибір, постановив пімстити ся на Рудім — отже пішов на фільварок і підмовив там парібків: Сенька Микулича, Антона Сливку, Михайла Дзюбака, Івана Залубку і Михайла Уховича, щоби підсїли на Рудого, коли буде вертати з „кулка рільничого“ по виборах, і добре єго побили. Жінка Рудого, Мария, і син Антін, котрий вернув з войска, чи як би щось перечували, чи може хтось їх перестеріг, пішли до „кулька рільничого“ і намовили батька, щоби разом з ними вертав до дому. Ледви уйшли кількадесять кроків, як їх напали згадані парібки; — жінка і син станули в обороні Рудого, але жінці провалено голову колом, сина збили а Іванови Рудому скрутили вязи так, що єго безпритомного принесено до дому де він за кільканайцять годин помер. Лісничий Йосиф Бахерич по тім, що стало ся щез десь і не знати доси де подів ся, а прочих злочинців арештовано.

— Самоубийство з нужди. Дня 26 с. м. знайдено на головнім двірци зелїзниці у Львові тїло якогось чоловіка, котрого поїзд переїхав. В перший хвили здавало ся, що то якась нещаслива пригода, але опісля показало ся, що то був самоубийник Мендель Лібстер, жид з Комарівки під Бучачем. Нещасливий відобрав собі житє з нужди. Самоубийство може не звернуло би було в такій мірі уваги на себе, як би не то, що нещасливий самоубийник написав лист до директора банку гіпотечного Лязаруса, в котрім робить єго своїм „ґенеральним спадковемцем“ і віддає єму в опіку свою жінку і четверо дітий. В листі тім пише Лібстер, що гине з нужди. Жебрати не умів, бо колиб був здібний до того то жив би дальше. Він просить, щоби єго самоубийство удержати в тайни перед сьвітом і жінкою, щоби бідна в тяжкій хвили не згадувала єго лихим словом. Лібстер каже, що не дасть свому самоубийству ознаку звичайної пригоди і просить директора Лязаруса, щоби заняв ся єго родиною. Свою сьмілість мотивує тим, що чув богато о єго милосердним серци і єго великім маєтку, а кількасот золотих річного видатку не зроблять єму великої ріжниці. Лібстер наводить по імени жінку і діти, з котрих найстарша донька має літ 17 а наймолодша дитина 4 роки. Нещасливий приложив до листу ще й картку льотерийну, важну на тягнене дня 29 с. м. і каже, що може бодай послідна ставка на льотерию принесе яке щастє.

мого серця вніс хтось сьвітло. Любов, хоч глубока, але доси братня, порожевіла нагле від того сьвітла і огріла ся від него незвістним теплом. Оженити ся з нею, з Ганею, з тим ясноволосим ангеликом, з моєю найдорожшою, найлюбійшою Ганею.... Слабим вже і тихійшим голосом повторив я, як відгомін, попередні слова:

— Мірза, чи ти ошалів?

— Я заложив би, що вже в ній любиш ся — відповів Мірза.

Я не відповів нічого, згасив сьвітло, відтак пірвав ріг подушки і почав єго цілувати.

Так! я єї вже любив.

III.

Другого чи третого дня по похороні, приїхав візваний телеґрамою мій отець. Я дрожав, щоби не відкликав моїх зарядженъ що до Гані і мої причутя до якоїсь міри здістнили ся. Отець похвалив мене і обіймив за ревність і совістність в виповнюваню обовязків; єго то видко тішило. Повторив навіть кілька разів: „Наша кров“! що говорив лиш тоді, коли був дуже вдоволений з мене; цілком не догадав ся, о скілько та ревність не була безкористовна, але мої зарядженя не конче єму сподобались. Може бути, що до того трохи причинили ся надто пересаджені оповіданя пані д'Іве, хоч справді в послідних днях по тій ночи, в котрій мої чувства дійшли до сьвідомости, зробив я з Гані першу особу в цілім домі. Також не подобалось єму предложене образованя Гані так, як мали образувати ся мої сестри.

— Не відкликую і не заборонюю нічого. То річ твоєї матери — говорив до мене. — Она постановить що схоче. То належить до неї. Але варта подумати, як буде ліпше для самої дівчини.

— Атже образоване, тату, не зашкодить нікoли. Я сам нераз з ваших уст то чув.

— Так в мужчині — відповів — бо мужчині образоване дає становище, але в женщинами инша річ. В женщині образоване повинно бути примінене до становища, яке она в будучности має займити. Така дівчина не потребує иншого, як хиба середного образованя; не потребує францущини, музики і такого иншого. З середним образованем Ганя скорше найде собі мужа, якогось честного официялиста...

— Отче!

Поглянув на мене здивований.

— Що тобі?

Я був червоний як бурак. Кров трохи не триснула мені з лиця. В очах зробилось мені темно. З'уставлене Гані з приватним официялістом видалось мені такою хулою супротив сьвіта моїх мрій і надій, що я не міг здержати крику обуреня. А та хула заболіла мене тим більше, що вийшла з уст вітця. Було то перше облите зимною водою горячої молодечої віри зі сторони строгої дійстности, перший удар житя в чарівну будівлю мрій, перше таке розчароване, від горечи котрої боронимо ся невірою і песимізмом. Але як розпалене зелізо, коли упаде на него капля зимної води, лиш засичить і гнеть замінить єї в пару, що безслідно щезне, так і горяча душа людска. Під впливом першого дотику студеної долоні дійстности, засичить вправді з болю, але гнеть і саму дійстність огріває власним жаром.

Отже слова вітця зранили мене поки що і то зранили в дивний спосіб, бо під їх впливом почув я обиду не до вітця, але немов до Гані; однако вскорі, силою того внутрішного опору, який має ся лиш в молодечих літах, викинув я їх як найдальше з душі і на все. Отець нічого не зрозумів мого обуреня і гадав що оно єсть наслідом надмірного почутя повірених мені обовязків, що впрочім в моїм віці було природним, а що замість розгнівати лиш подобалось єму і ослабило єго неохоту до висшого образованя Гані. Я умовив ся з вітцем що напишу лист до матери, котра ще довший час мала забавити за границею і попрошу єї, аби видала в тім взгляді остаточну постанову. Не памятаю, аби я коли небудь написав лист так довгий і так сердечний. Я описав в нім матери смерть старого Миколи, єго послідні слова, мої бажаня, надії і побоюваня; порушив струну милосердія, що все так живо дрожала в єї серци, відмалював неспокій совісти, який певне ждав би мене, колиб ми не робили для Гані всього, що лежить в нашій силі: словом, після моєї тодішної гадки, мій лист був правдивим артистичним твором, котрий мусів мати бажаний успіх. Успокоєний тим трохи, ждав я терпеливо відповіди, котра надійшла аж в двох листах: в однім до мене, в другім до пані д'Іве. Я виграв битву на всіх точках. Моя мати не лиш згодила ся на висше образоване Гані, але як найсильнійше єго поручила. „Я бажала би — писала моя добра мати — аби, коли то годить ся з волею вітця, уважано Ганю під кождим взглядом як приналежну до нашої родини. Ми винні то памяти старого Миколая, єго серцю для нас і пожертвованю“. Моя побіда була отже рівно велика як і повна, а поділяв єї зі мною цілим серцем Селим, котрого всьо що докикало Гані, обходило так, немов би сам був єї опікуном.

Що правда то прихильність, яку чув і печаливість, яку оказував сироті, починали мене трохи гнівати, тим більше, що від тої памятної для мене ночи, в котрій дійшов я до сьві-

Телеґрами.

Будапешт 27 падолиста. Угорске кореспонденцийне бюро заперечує донесеню деяких париских часописий, немовби на оногдашнім засіданю загребского сойму мало прийти до бурливих подій, а навіть до револьверових стрілів. Ціла та вість видумана.

Пекін 27 падолиста. Німецкі вояки переловили лист, писаний хіньским цісарем до Лі-Гунчана. Зміст листу ще не звістний.

Будапешт 27 падолиста. Міністер просьвіти зарядив закрите всіх університетских клюбів з причини численних поєдинків між студентами і неспокоїв.

Берлин 27 падолиста. Ґр. Вальдерзе доносить з Пекіну, що німецкі войска дійшли 22 с. м. до великого муру і заткнули там німецку хоругов. — Французи звели о 30 кільометрів від Паотінфу поважну битву з ворохобниками.

Переписка зі всіми і для всіх.

Просимо не присилати ані марок листових ані карт кореспонденцийних, бо листовно не відповідаємо нікому.

І К. Ч З.: Нам здає ся, що спроваджувати дерево опалове цілими ваґонами, було би найлїпше від ц. к. Дирекциї домен і лісів. Дерево, яке там купує ся, єсть знамените, сухе, а що найважнїйше, сяги або метри (4 кубічні метри) видають ся там ретельно, і длятого бувають звичайно бодай о четвертину більші як у инших торговельників дерева (жидів). Сяг платить ся у Львові в подрібній продажи 30 К. (15 зр.) з доставою до дому. Але щоби звідтам спроваджувати, треба би завчасу зробити угоду, вже в серпни або найпізнїйше у вересни, і в тій цїли приїхати до Львова і зробити угоду. Тепер вже запізно, бо заряд продажи дерева має вже инші зобовязаня, і навіть для подрібної продажи не може доставити дерева, так, що треба по кілька недїль чекати. То само можна би сказати і о инших великих складах дерева, як н. пр. скарбу брідского і ґрафа Скарбка. Торговельників з другої руки не знаємо, а так само не знаємо, де суть такі склади, з котрих було би Вам найручнїйше брати. Наші склади суть у Львові: Скарб Сколє, ул. Городецка, ч. 109; скарб Броди, Жовківска 67; фундация ґр. Скарбка, ул Сапіги, ч. 31. — **І. Мат. в Дрог.**: 1) Поділ людий на кляси або стани єсть в Росиї строгійше переведений як у нас. Там кождий син селянина, або як звичайно у нас говорить ся, син хлопа, поістає хлопом, хочби й виучив ся, значить ся, причисляє ся до стану хлопского, і називає ся по росийски: „крестянин“, а той стан вписує ся єму навіть і до єго документів. У нас тої ріжницї не робить ся. Для міщан установив знов цар Николай в 1832 р. титул і ранґу почетних горожан (ґражданів), і ті уважають ся вже за щось лїпшого, і длятого виписують собі той титул на своїх фирмах. По почетних „ґражданінах“ приходять купцї першої, по сих купцї другої і третої ґільдиї, а по тих аж звичайні „прості“ міщани. — 2) Лїкар, котрий одержав в Австриї степень доктора, а так само і учитель мусить здавати в Росиї іспит, а то само вже вимагає знаня росийского язика. Росийского язика не так легко виучити ся, як би то здавало ся, і як то у нас загально говорять. Росийский язик, бачите, має множество татарских і поперекручуваних німецких, голяндских та француских слів, котрих значінє годї відразу зрозуміти. Капелюх на примір називає ся по росийски: „шляпа“, а то слово зрозуміє відразу хиба лиш той, хто знає, що то слово німецке: „Schlapphut“. До трудности розуміня слів приходить ще трудність вимови і наголосу, трудність для Русина тим більша, що він мішає наголос своєї мови з росийским, а галицкий Русин, дуже часто мішає ще й вимову церковного язика, від котрого язик росийский відбіг дуже далеко, хоч в письмі на перший погляд здаєсь бути дуже подібним до него. Русинови треба бодай два роки добре учити ся, щоби яко тако говорив по росийски а коренний, правдивий Росиянин пізнасть єго по вимові навіть і по двайцяти роках та скаже зараз: „ето хахол!“ В Росиї, бачите, прозивають Росияни Русинів „хахлами“ (хахол“ значить „чуб“ — Русини, а іменно коваки підголювали голови і лишали волосе лиш на вершку голови, на чубі) а Русини називають Росиян „кацапами“ задля їх бороди. — **Ант. Мар. в П**: Огірками лічать ся хиба піяки. То чей звістно загально, що коли хто перепє ся, то їсть квашені огірки, щоби позбути ся немилих наслідків перепитя. Длятого то у нас „фахові“ піяки закусують квашеними огірками. Ви може чули про то, що дами з т. зв. висшого сьвіта миють ся „огірковим молоком“, щоби мати делїкатне лице. По правдї то „огіркове молоко“ помагає так, як умерлому кадило. Єсть то сок витиснений із сьвіжих огірків, котрий заварює ся, а коли вистигне, то додають до него ще 4 части бораксу, 4 части оцтокислої соди, 25 частий тинктури квіляя, 5 частий тинктури бензое і трохи оранжевої води. (Дальші відповіди пізнїйше).

(Просимо присилати питаня лиш на імя редактора **Кирила Кахникевича**, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденцийних до відповіди.

домости власних чувств, мої відносини з Ганею значно змінили ся. Я чув ся з нею немов здовлений. Та сердечність і дитинне довірє з моєї сторони цілком зникли. Ледве кілька днів тому, дівчина заснула спокійно на моїй груди; на саму гадку о тім волосе ставало менї на голові. Перед кількома днями на добрий день і добраніч цілував я як брат, блїді єї уста, тепер дотик єї рука палив мене, хоч переймав розкішним дрожанєм. Я починав єї почитати так, як звичайно почитає ся предмет першої любови, а коли дівчина невинна, не догадуюча ся нїчого і не знаюча о нїчім, горнула ся по давному до мене, гнївавсь я в души і на неї, а себе уважав злочинцем.

Любов принесла менї незазнане доси щасте, але й незазнані журби. Колиб я був мав повірити кому мої турботи, колиб був міг часом поплакати на чиїй груди, до чого мамоходом кажучи, мав я нераз дивну охоту, то був би половину тягару здоймив певне з души. Я справдї міг визнати всьо Селимови, але бояв ся єго вдачі. Я знав, що в першій хвили відчує цїлим серцем мої слова, але хтож міг менї заручити, чи на другий день не висьміє мене глумливо і легкодушними словами не обидить мого ідеалу, якого я анї в думцї не сьмів дїткнути. Я все був досить замкнений в собі, а до того межи мною а Селимом була одна велика ріжниця. Іменно: я все був трохи чутливий, чого Селим цїлком не мав. Я міг любити лиш за сумовито, Селим лиш на весело. Отже я укривав мою любов перед всїми, майже що й перед собою самим і справдї нїхто єї не добачив. За кілька днів, хоч не бачив нїколи нїяких взірців, научивсь я відгадувати всї познаки тої любови: часто лучаюче ся менї заклопотанє, румянцї коли хто при менї згадував імя Ганї; словом розвинув велику хитрість, ту хитрість, при помочи котрої нераз шіснайцять літний хлопець вуміє перехитрити і найбачнїйше око, що єго наглядає. Ганї визнати свої чувства не мав я найменшого наміру. Я любив єї і досить менї було того. Лиш часом, коли ми лишали ся самі, попихало мене щось, щоби на пр. уклякнути перед нею, або поцїлувати край єї сукнї.

Тимчасом Селим дурів, сьміяв ся, жартував і був веселий за нас обох. Він перший викликав усьміх на лици Ганї, коли одного разу при снїданю предложив о. Людвикови, аби перейшов на магомеданьску віру і оженив ся з панею д'Іве. Обидлива досить Француска і навіть сьвященик не могли гнївати ся, бо як примилив ся до неї, як поглянув своїми очима і усьміхнув ся, так скінчило ся всьо на легкім посвареню і взаїмнім сьміху. В єго поведеню з Ганею чути було якусь нїжність і печаливість, але в тім відношеню перемагала вроджена єму веселість. Був з нею о много сьмілїйший як я. Видко було, що й Ганя любить єго дуже, бо кілько разів входив до комнати, тілько разів ставала веселїйшою. З мене а радше в мого смутку, жартував собі заадно, беручи єго за штучну повагу чоловіка, котрому незвичайно хоче ся бути дорослим.

— Побачите всї, що він буде сьвящеником — говорив.

Тодї я опускав перший лїпший предмет, аби схилити ся по него і закрити румянцї, які виступали менї на лице; о. Людвик же заживав табаку і відповідав.

— На славу Божу, на славу Божу!

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

З друкарні В. Лозиньского — під зарядом В. І. Вебера. (Телефона число 569).